

Vägledning information

Vägledningen är till för dig som tillverkar eller importerar och säljer batterier på den svenska marknaden. Den är Naturvårdsverkets tolkning av 22 § i förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier och handlar om vilken information du som producent är skyldig att lämna till dem som använder batterier. Den är till skillnad från lagar, förordningar och föreskrifter inte juridiskt bindande, utan just vägledande.

Att vägleda är en av våra främsta uppgifter. Vägledningen ska påverka utvecklingen så att vi i Sverige når miljömålen och skapar en bra livsmiljö för oss och kommande generationer. När det gäller batterier handlar det framförallt om att förhindra utsläpp av giftiga tungmetaller som kvicksilver, kadmi-um och bly.

Det är viktigt att berörda producenter bedriver ett gott informationsarbete utifrån ett konsumentperspektiv. Allmänhetens kunskap om batterier och batteriinsamling ska inte påverkas negativt av att det införts producentansvar. Kunskap om batterier och batteriinsamling är en förutsättning för att batterier ska samlas in.

Innehåll

INNEHÅLL	2
1. Vad innebär kriterierna för en bra information i 22§?	3
2. Vem är skyldig att informera?	4
3. Hur ska jag arbeta med information?	4
4. Vem ska vara avsändare för informationen?	4
5. När ska informationen lämnas?	5
6. Vem ska betala för informationen?	5
7. Hur ska informationen utformas?	5
8. Vad menas med "uttömmande"?	5
9. Måste informationen lämnas genom informationskampanjer?	5
10. Räcker det med några rader i bruksanvisningen?	6
11. Måste alla producenter inom hela EU informera på samma sätt?	6
12. Vad gäller för producenter som ej är skyldiga att upprätta insamlingssystem?	6
13. Ställs samma krav på information oavsett vilken typ av batterier du sätter på marknaden?	7

1. Vad innebär kriterierna för en bra information i 22 §?

Nedan följer vår vägledning om kriterierna i 22 §:

- ”de potentiella effekterna på människors hälsa och miljön till följd av de ämnen som förekommer i batterier,”

De ämnen som ingår i vissa batterier och som har avgörande störst effekt på människors hälsa och miljön är tungmetallerna kvicksilver, kadmium och bly. I dag vet vi att kvicksilver, kadmium och bly är giftiga tungmetaller som är skadliga för människa, djur och natur.

- ”innehållslistan av den märkning som avses i bilagan till batteriförordningen,”

Märkningen med den överkorsade soptunnan innebär att batteriet inte ska slängas bland hushållssoporna. Märkningen med kemisk beteckning indikerar vilken tungmetall ett batteri eventuellt innehåller.

- ”skyldigheten att enligt bestämmelserna i avfallsförordningen (2001:1063) sortera avfall som utgörs av batterier och om hur sorteringen ska gå till,”

Batterier ska inte slängas bland hushållssoporna, utan sorteras från annat hushållsavfall och lämnas in till de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

- ”de insamlingssystem som användarna har tillgång till,”

Slutanvändaren ska få information om de insamlingssystem som producenterna upprättar. En slutanvändare ska veta vart den ska vända sig för att göra sig av med sina batterier. Om du som producent är osäker på vilka insamlingssystem som upprättats, hör efter med ditt producentansvarsbolag eller med Naturvårdsverket.

- ”hur användarna kan bidra till återvinningen av batterier.”

Genom att sortera förbrukade batterier från övrigt hushållsavfall och lämna dem till de insamlingssystem som producenterna upprättat, bidrar användarna till återvinning av batterier.

2. Vem är skyldig att informera?

Som batteriproducent är du skyldig att informera användare av batterier enligt kriterierna i 22 § i förordningen om producentansvar för batterier. Ditt ansvar att informera gäller oavsett vilken typ eller mängd batterier du sätter på marknaden. Du får överlämna hela informationsansvaret till ett producentansvarsbolag. Observera att det är ditt ansvar att göra bedömningen om producentansvarsbolaget lever upp till informationskriterierna enligt förordningen. I slutändan är det den enskilde producenten som hålls ansvarig om informationen till slutanvändare brister.

3. Hur ska du arbeta med information?

Enligt batteridirektivet ska alla EU:s medlemsländer, särskilt genom informationskampanjer, se till att slutanvändare får uttömmande information om batterier och batteriinsamling. Information om batterier och batteriinsamling bör därför spridas genom informationskampanjer även i Sverige. Informationen bör finnas tillgänglig även på andra sätt. Förutom informationskampanjer finns en rad andra insatser som kan bidra till att öka kunskapen om batterier och batteriinsamling. Om du är medlem i ett producentansvarsbolag kan du vända dig dit för att höra hur de arbetar med information. Om du är undantagen kravet på att upprätta ett insamlingssystem, läs mer under fråga 12.

4. Vem ska vara avsändare för informationen?

Sverige har i dag en av världens högsta insamlingsnivåer när det gäller batterier. För att säkerställa en fortsatt hög batteriinsamling bör målsättningen vara att allmänheten återkommande påminns om vikten av att lämna batterier till återvinning. En del av informationen som rör batterier och batteriinsamling kan med fördel lämnas av kommunerna, exempelvis när det gäller tillgängliga insamlingssystem i respektive kommun. Berörda producenter ska samråda med kommunerna om hur informationen ska lämnas lokalt. Om ni i samrådet finner det lämpligt, får informationen lämnas genom kommunen när den informerar hushållen och andra om avfallshantering.

Vi bedömer att ett övergripande informationsarbete på nationell nivå i kombination med information på lokal nivå är nödvändigt. Olika kommuner arbetar olika mycket med avfallsinformation. Därför kan informationen som kommuninvånare har tillgång till variera. För att säkerställa att samtliga slutanvändare får tillgång till liknande information, oberoende av vilken kommun man bor i, bör information lämnas på nationell nivå av en och samma avsändare, förslagsvis producentansvarsbolagen.

5. När ska informationen lämnas?

Det är viktigt med kontinuitet i informationsarbetet som rör batterier och batteriinsamling. Dels med tanke på att listan på miljöfrågor som allmänheten ska tänka på börjar bli lång, men också därför att batteriinsamling är en så kallad ”lågentresser fråga”. Information om batterier och batteriinsamling ska vara tillgänglig när en slutanvändare vill lämna sina batterier till insamling. Informationen ska lämnas på ett sådant sätt att den når dem som kan antas vilja lämna batterier till en producent eller till ett insamlingssystem.

6. Vem ska betala för informationen?

Producenterna ansvarar för att slutanvändare får nödvändig information om batterier och batteriinsamling och ska finansiera samtliga kostnader för information till slutanvändare av batterier.

7. Hur ska informationen utformas?

Informationen ska vara uttömmande och lämnas på lämpligt sätt. Informationen ska nå användare av batterier och dem som kan antas vilja lämna batterier till ett insamlingssystem. Det innebär att du kan tillämpa olika sätt att informera användare av batterier utifrån kriterierna i 22 § beroende av vilken typ av batterier du sätter på marknaden och vilken målgrupp du vänder dig till. Utgångspunkten är att informationen ska vara heltäckande och utformas på ett sådant sätt att den når berörd målgrupp. I slutändan är det insamlingsnivåer och användarnas kunskap om batterier och batteriinsamling som bör vara avgörande för hur informationen ska utformas.

8. Vad menas med ”uttömmande”?

Informationen ska vara utformad på så sätt att berörd målgrupp känner sig välinformerad utifrån kriterierna i 22 §. Om någon av kriterierna utesluts, exempelvis potentiella effekter på människors hälsa och miljön till följd av de ämnen som förekommer i batterier, är informationen inte att räknas som uttömmande.

9. Måste informationen lämnas genom informationskampanjer?

Direktiv 2006/66/EG om batterier understryker vikten av att information till slutanvändare särskilt kommuniceras genom informationskampanjer. Att arbeta med informationskampanjer på nationell nivå är ett sätt att säkerställa att en viss grupp får tillgång till samma information vid ungefär samma tillfälle. Information på lokal nivå bör kompletteras med information på nationell nivå.

10. Räcker det med några rader i bruksanvisningen?

För att informationen ska nå dem som kan tänkas vilja lämna batterier till producenten eller till ett insamlingssystem, bör informationen utformas på så sätt att den når berörd målgrupp när denne är i behov av den. När det exempelvis gäller upplysningar om var en slutanvändare kan lämna sina batterier och dennes skyldighet att sortera batterier från annat avfall, bör den informationen med fördel lämnas i samband med att ett batteri blir avfall. Läs mer under fråga 5.

Information till slutanvändare kan, som ett komplement till andra informationsinsatser, med fördel lämnas vid försäljningstillfället eller genom Internet. Informationen kan lämnas av den som yrkesmässigt överlåter batterier eller i bifogad skrift/bruksanvisning eller annan försändelse. Informationen ska lämnas på svenska. Om informationen vänder sig direkt till en professionell användare, och det finns ett behov av det, kan informationen i vissa fall lämnas på engelska. Informationen ska alltid anpassas efter brukarens behov och möjlighet att ta till sig informationen.

11. Måste alla producenter inom hela EU informera på samma sätt?

Olika länder har olika bestämmelser vad gäller producenternas ansvar att informera slutanvändare av batterier. Varje producent som agerar på en internationell marknad måste ta hänsyn till variationer i respektive lands lagstiftning. Observera att det i direktivet finns specifika krav för hur en producent ska informera slutanvändare av batterier, krav som ligger till grund för varje lands nationella lagstiftning.

12. Vad gäller för producenter som ej är skyldiga att upprätta insamlingssystem?

Även de producenter som inte är skyldiga att stå för insamling, har ansvar att informera om batterier och batteriinsamling. Utgångspunkten är att alla slutanvändare av batterier har rätt till information, oavsett vilken producent man köper batterier av eller vilken kommun man bor i.

Producenter som är undantagna skyldigheten att ta hand om batterier som blir avfall ska informera slutanvändare enligt kriterierna i batteriförordningen och hänvisa slutanvändare till befintliga insamlingssystem. Information om befintliga insamlingssystem kan lämnas av Naturvårdsverket. Av naturliga skäl kan inte enskilda producenter som inte företräds av ett producentansvarsbolag arbeta med information på samma sätt som producentkollektivet, exempelvis genom nationella informationskampanjer. Däremot ska dessa producenter lämna information till slutanvändare på andra sätt, exempelvis vid försäljningstillfället. För mer information läs under fråga 10. Producenter som inte är med i ett producentansvarsbolag behöver inte samråda med kommunerna om hur informationen ska lämnas lokalt.

13. Ställs samma krav på information oavsett vilken typ av batterier du sätter på marknaden?

Förordningen delar upp batterier i olika typer: industri-, bil- och bärbara batterier. Oavsett vilken mängd eller typ av batterier du tillhandhåller är du skyldig att leva upp till informationskraven enligt batteriförordningen. Däremot kan det finnas skillnader när det kommer till hur, var och när informationen bör lämnas, beroende av exempelvis vilken typ av batterier du överlåter.

Informationsbehovet ser av naturliga skäl olika ut för olika batterityper. Större och mer otympliga batterier slängs av naturliga skäl inte i hushållssoporna. Små batterier och batterier som är inbyggda i olika produkter, och därför inte syns, hamnar lättare fel och behöver uppmärksammas särskilt. I slutändan är det insamlingsnivåer, plockanalyser och slutanvändares kunskap om batteriinsamling som bör vara avgörande för vilka informationsinsatser som ska tillämpas för olika batterityper.